

Sporočilo bralcem

Ker je 23. aprila 1994 začel veljati novi zakon o javnih glasilih, so s tem prenehala veljati tista določila o obravnavanju prispevkov bralcev, ki jih je predpisoval stari zakon o javnem obveščanju iz leta 1986. To pomeni, da si poslej uredništvo pridržuje vso pravico do objave ali neobjave, krajšanja, povzemanja ali delnega objavljanja teh prispevkov, pač v skladu s svojo uredniško politiko in prostorskimi možnostmi. Izjema so odgovori in popravki objavljenih informacij, ki bi lahko prizadeli posameznikovo pravico ali interes, kot to določa novi zakon v tretjem poglavju. Zaradi naraščajočega števila prispevkov bralcev in zaradi želje uredništva, da čim večjemu številu ljudi omogoči povedati svoje mnenje, pripombe in pohvale, opozarjamo, da bomo dosledno zahtevali spoštovanje predpisane dolžine največ 60 tipkanih vrstic v rubriki PP-29 (namenjeni odzivom na že objavljene tekste v časopisu) in največ 90 vrstic za rubriko Prejeli smo (namenjeni izražanju posameznih stališč, mnenj in pohval). Vsi prispevki za obe rubrike morajo biti opremljeni s polnim imenom in naslovom odgovorne fizične osebe (tudi v primeru institucij, organizacij, strank, društev ipd.), biti morajo v tipkopisu ali na računalniški disketi, po možnosti opremljeni s telefonsko številko, na kateri je mogoče preveriti avtentičnost avtorja. Uredništvo si pridržuje pravico, da vse daljše prispevke avtomatično zavrne ali skrajša.

e-mail: ptama@delo.si

Delo, 8. marca

Kraja šolske krede in lulanje v peskovnik

V uvodu moram najprej poudariti, da teme o tragični sestrelitvi pilota helikopterja JLA Mrlaka 27. 6. 1991 nisem po toliko letih odprl jaz, ampak poslanec LDS g. Jelko Kacin v svoji razpravi v DZ 2. 3. 2000, ko je ta dogodek uporabil v svojo obrambo in ga navedel kot primer, da se pač v vojski oz. vojni dogajajo tudi takšne nesreče. Novinarjem, ki sem jim uspel v kratkem času pojasniti dogodek, sem posebej poudaril, da se svojem opravičujem, vendar se čutim dolžnega, da na takšno razpravo reagiram. Ravno tako sem poudaril, da v času osamosvojitve pa tudi pozneje zaradi občutljivosti in nekaterih nejasnosti, ki jih bom pojasnil v nadaljevanju, te teme nisimo odpirali.

Vašo navedbo zavračam, da sem to temo začel kot nezakšen prokuror udarec raznim sodno nedokazanim navedbam poslanca LDS g. Jelka Kacina in komisije DZ, ki preiskuje odgovornost nosilcev javnih funkcij v zvezi z »najdbo orožja na mariborskem letališču in prodajo orožja iz skladišča Ložnica«, saj po zakonu o parlamentarni preiskavi žal nisem bil po funkciji tako visoko, ki bi, izhajajoč iz politično oblikovanega sklepa, nosil kakršno koli odgovornost, zato, če uporabim vaše besede, mi ne teče voda v grlo.

Kar se tiče moje odgovornosti, pa že deveto leto trdim, da sem delal zakonito in v interesu države v skladu s takratnimi razmerami. Če kdo misli drugače, ima vse možnosti, da to po sodni poti dokaže. To se je tudi že zgodilo, vendar je na sodišču obveljala moč argumentov in ne argument politične moči.

Glede mojega petja, pa vam rečem, da jaz posluha za to nimam in da se bo g. Jelko Kacin moral sam prebiti do svojega nekdanjega predpostavljenega g. Janeza Janše, ki ga je tudi pripeljal na takratni RSL0.

In, da se vrnem k bistvu dogodka. V letu 1990 in 1991 sem imel na takratnem RSL0 samo jaz skupaj z mojo skupino zakonito pooblastilo za zbiranje obveščevalnih informacij in s tem v zvezi formiranje mreže sodelavcev v takrati JLA. Vse sodelavce smo tudi dobro pripravili za primer najhujšega, v vojaškem spopadu med JLA in slovenskimi obrambnimi silami. Izdelali smo sistem medsebojnega obveščanja na različne načine. Sistem je bil učinkovit in vsi sodelavci službe na zvezi pa smo imeli tudi pilote JLA so preživeli spopad. Če bi se zgodilo, da bi bil sodelavec službe ranjen ali ubit, bi oseba s statusom registriranega sodelavca službe imela enake pravice kot oseba, ki je prestopila v TO. V praksi smo imeli primer lažje ranjenega sodelavca službe, ki mu je bil dodeljen tak status.

Pilot JLA pokojni Mrlak je bil mimo sistema, ki sem ga opisal, vezan na takratnega namestnika obrambnega sekretarja g. Jelka Kacina. Spiloti gazel je služba samo enkrat organizirala in izvajala varovanje sestanka med njimi in g. Jelkom Kacinom, drugih stikov pa nisimo imeli. O problematiki pokrivanja tega segmenta sem obvestil takratnega sekretarja g. Janeza Janšo. Tudi po odhodu g. Jelka Kacina na mesto republiškega sekretarja za informiranje je po informacijah službe pokojni Mrlak ostal vezan na g. Jelka Kacina, slednji pa o tem sam piše v reviji Obramba (julij-avgust 1992). Po padcu helikopterja sem bil na kraju po uradni dolžnosti prispejel tudi g. Jelko Kacin in mi očital, kako smo lahko storili takšno napako. V pogovoru sem dejal, da je za to tragično smrt objektivno odgovoren, saj ga ni obvestil oz. je deloval mimo mene in službe, ki sem jo vodil.

Poudaril bi, da je bil republiški sekretar za informiranje g. Jelko Kacin član državne koordinacije, ki je vodila obrambo RS. Ta koordinacija je delovala neprestano, vendar pa na njej ni g. Jelko Kacin nikoli zahteval, da se naj tri neoborožene helikopterje gazela izvzame iz povelja o odpiranju ognja oz. raketiranju. Če bi ravnal tako, potem raketa iz stolpnice TR3 ne bi poletela.

Na republiškem sekretariatu oz. pozneje ministstvu za obrambo ni g. Jelko Kacin zapustil nobene dokumentacije o svojem sodelovanju s pokojnim Mrlakom, tako da se njegov status takrat ni uredil. Razen postavive spomenika pa statusa pokojnemu Mrlaku poznejši minister za obrambo g. Jelko Ka-

cin ni uredil, tako da so danes, devet let po dogodku, svojci še vedno v sporu s slovensko državo.

Do svojcev čutim dolžnost, da napišem, da helikopter gazela ni bil oborožen in da Toni Mrlak s preletom ni nikogar ogrožal. Prav tako se tukaj javno zavzemam za to, da se Toniju Mrlaku dodeli enak status kot vsem tistim, ki so padli v vojni za RS.

Upam, da sem dovolj podrobno pojasnil, zakaj menim, da je g. Jelko Kacin objektivno, če ne že kar subjektivno odgovoren za ta dogodek. K temu pa dodajam, da če bo treba, lahko ta dejstva v pisni ali ustni obliki potrdi več oseb.

Andrej Lovšič, Ljubljana

Delo, 4. marca

Izjeme izjemnih za izjemne

Grega Repovž se v svojem zlobčevsko zlobnem članku proti J. Zlobcu sicer nekaj poskuša izvléči iz gnoja tendencioznega pisanja, ki sta ga zamesila z M. Zlobcem v Delu (mislim, da 19. februarja), ampak, kdor se ukvarja z metanjem dreka, mimogrede stopi vanj. Res ne vem, zakaj morata to početi na plečih umetnikov. Dejstvo je, da je njegovo pisanje hujskaško in zavajajoče. O tem se lahko najhitreje prepriča, če primerja odzive bralcev, ki kažejo na to, da njih avtorji poznajo razmere v kulturi, s tistimi, ki o tem očitno nimajo pojma, ampak se le radi pridružijo vsakemu osiranju in lajanju. Vendar recimo, da je tale dokaz za lase privlečen.

Da ne bo pomote: sam mislim, da si nihče v Sloveniji ne zasluži državne pokojnine, večje od 200.000 sit, naj bo politik, uradnik, sodnik, borec ali direktor, vendar ne živimo v takšni sceni. Vtis pa imam, da Repovž in Zlobec nista pisala o državnih pokojninah, pač pa o umetniških.

Kar se tiče samostojnih umetnikov, zanje izjemne pokojnine še zdaleč niso izjemne, prej bi jim lahko rekli borčevske, ampak ne v smislu, kot ga uporabljajo strankarski politiki. Trdim namreč, da so si jih tisti, ki jih prejemale, krepko priborili in zaslužili s prostovoljnimi (= neplačanim) delom. V to, ali je Slovencem (bolje - slovenčeljnem, po S. M.) to delo potrebno ali ne, se ne mislim spuščati in o tem tudi nimam kaj prida pravice odločati; odloči pač politika (podaljšek katere je pri nas novinarstvo), ki »uresničuje javni interes na področju kulture«.

Sam sem samostojni umetnik pri petdesetih, ne pomemben, ne slab, imam visoko izobrazbo in po razgledanosti bi se upal primerjati z g. Repovžem. Z razstavami in prodajo svojih slik zaslužim v povprečju mesečno 40 do 60 tisoč sit neto, Ministrstvo mi plačuje prispevke za osnovno socialno in pokojninsko zavarovanje. Glede na to, da je plača za podobno delo delavca z mojo izobrazbo in znanjem najmanj 150.000 sit (da ne govorim o plačah npr. pravnikov), se tako v 45 letih delovne dobe nabere 54.000.000 sit primanjkljaja, kar zneso za doplačilo optimističnih 20 let pokojnine 220.000 sit na mesec k najnižji redni pokojnini, to pa presega zneske v Zlobčevem seznamu. Brez obresti! In to na stara leta, ko je večina priložnosti za plodno uživanje tega denarja za tabo. Seveda le tedaj, če se Ministrstvo odloči, da je bilo moje delo izjemno, in če bom takrat še živ. Tu se ne mislim spuščati v razloge za takšno stanje, to naj bi bila naloga »raziskovalnih novinarjev«.

Res je, morda sem zdaj uporabil jezik demagogije, ki ga g. Repovž najbolje razume. Ampak naj mi pove, kje je poskusil o zadevi pisati objektivno, trezno ali celo dobronamerno; očitno gre namreč za splet navadne fovšarije (ha, ha, fovšarije do revežev!) in jeze po pokvarjeni maši za izbrance v CD, če ne celo prišepetavanja po epnih politikov. Kako mi bo razložil, da je Delo takrat, ko mi je galerija, s katero sodelujem, edinkrat v življenju prodala sliko za osembe vredno ceno (ca. 12.000 DEM oz. 7000 DEM neto - preden pride kakršenkoli denar do umetnika, mora napolniti še nekaj pisrčkov), takoj objavilo članek o nezaslišani ceni »11.700 DEM za umetniško sliko« in me razglasilo za »najdražjega umetnika«. S sliko se sedaj diči Zunanje ministrstvo in sem jo delal dva meseca in pol. Če odbijemo materialne stroške, prispevke itd., sem pri njej zaslužil ca. 4500 DEM ali 180.000 sit mesečno, ampak to sta bila najboljša meseca daleč naokoli. Alarmanmo, ne? Mislim, da je o tem pisal Repovžev sodelavec pri fekalnih manipulacijah M. Zlobec, vendar prosim, ne me vleči za besedo. Datum in avtorstvo naj si poišče sam, res se mi ne ljubi s tem preveč ukvarjati.

O opravičnih sposobnostih umetnikov - ne vem, ali od g. Repovža zahtevajo v službi tudi znanje slikanja portretov in igranju na flavto? Du ne zamenjuje opravilne sposobnosti s sposobnostjo prerivanja okoli korita ali prodajanja megle? Opletanje z »opravično sposobnostjo« me žuli in očitno umetnost zanj ni opravljanje dela, ampak p... in dim, kot mi je nekoč zagotovil neki funkcionarček.

O zrezkih kulturnikov - trdim, da so dražji. Samostojni umetnik si mora delovno mesto zagotoviti (= pričarati), opremiti in ogreti sam, za nas ni subvencionirane prehrane, prevoza na delo... Kdo je že slišal za kak umetniški regres, kdo nam daje plačo med dopustom? Bolniško lahko zahtevamo le, če smo bolni več kot mesec dni (če si bolezen sploh lahko privoščimo), da ne govorim o kakšni »božični plači« itd. Upam, da g. Repovž ne namerava enačiti dela umetnika z obrtniškim; o tem ne razpravljaj z njim.

Da se razumemo: še zdaleč ne mislim trditi, da je z izjemnimi penzijami vse v redu. Ampak članki g. Repovža in g. Zlobca k izbolšanju gotovo ne bodo prispevali.

Jože Slak, slikar, Jordankal

PP poštni predal 29

cin ni uredil, tako da so danes, devet let po dogodku, svojci še vedno v sporu s slovensko državo.

Do svojcev čutim dolžnost, da napišem, da helikopter gazela ni bil oborožen in da Toni Mrlak s preletom ni nikogar ogrožal. Prav tako se tukaj javno zavzemam za to, da se Toniju Mrlaku dodeli enak status kot vsem tistim, ki so padli v vojni za RS.

Upam, da sem dovolj podrobno pojasnil, zakaj menim, da je g. Jelko Kacin objektivno, če ne že kar subjektivno odgovoren za ta dogodek. K temu pa dodajam, da če bo treba, lahko ta dejstva v pisni ali ustni obliki potrdi več oseb.

Andrej Lovšin, Ljubljana
